

**Osavuosisikatsaus
1.5.-31.8.2016**

Hallitus 13.10.2016

VAPO OY OSAVUOSIKATSAUS 1.5.-31.8.2016

Vuosikolmannes lyhyesti:

- Konsernin liikevaihto touko-elokuussa oli 87,9 (124,1 1.5.-31.8.2015) milj. euroa
- Käyttökate (EBITDA) 5,8 (1,7) milj. euroa, 6,5 (1,3) prosenttia liikevaihdosta
- Liikevoitto oli -9,0 (-12,8) milj. euroa, -10,2 (-10,3) prosenttia liikevaihdosta, liikevoitto sisältää kertaluonteisia tuottoja 1,0 (0,0) milj. euroa
- Vapaa kassavirta ennen veroja oli 17,6 (18,4) milj. euroa
- Bruttoinvestoinnit olivat 12,4 (13,4) milj. euroa
- Konserni tuotti turvetta yhteensä 9,1 (10,6) milj. kuutiometriä

Toimitusjohtaja Tomi Yli-Kyyny: Vapo kasvattaa turveosaamiseen perustuvaa uutta liiketoimintaa

Konsernin liikevaihto tilikauden ensimmäisellä vuosikolmanneksella (touko-elokuu) oli 87,9 (124,1) milj. euroa. Kekkilä-konsernin puutarha- ja ammattiviljelytuotteet toivat noin 40 prosenttia liikevaihdosta parhaimman myyntisesongin osuessa alkukesään. Liikevaihdon laskua vertailukauteen selittää tammikuussa 2016 toteutunut yrityskauppa, jolla Vapo Oy myi omistamansa sahat Pohjois-Karjalassa. Vertailukaudella sahojen liikevaihto oli 27,5 milj. euroa.

Tuloksellisesti tilikauden ensimmäinen vuosikolmannes oli energialiiketoiminnassa ennakoitua tappiollinen toiminnan keskittyessä polttoaineiden tuotantoon ja samaan aikaan asiakkaiden lämmityksen tarve on alhaisimmillaan. Kekkilä-konsernille päättynyt jakso on liiketuloksen osalta aina vahvin, ja raportointikaudella yhtiön liiketulos paranikin edelliseen vuoteen verrattuna 47 % ollen 2,5 milj. euroa. Koko konsernin liiketulos oli -9,0 (-12,8) milj. euroa. Tulosta heikensi Vapo Oy:n Suomen turvetuotannon jääminen noin kahdeksaan miljoonaan kuutiometriin, mikä vastasi noin 65 prosenttia kauden tuotantotavoitteesta. Viron hyvästä varastotilanteesta johtuen kesän tuotantotavoite oli puolet aikaisempien vuosien määrästä, ja tuo tavoite saavutettiin 80 prosenttisesti. Ruotsissa turvetuotanto toteutui suunnitellusti.

Konsernin kassavirta raportointikaudella oli vahvasti positiivinen ollen 17,6 (18,4) milj. euroa. Tavoitetasoa alhaisempi turvetuotanto vahvisti kassavirtaa, kun varastoihin sitoutui ennakoitua vähemmän pääomia. Vapo Oy:n polttoainevarastot vastaavat tällä hetkellä noin 21 kuukauden lämmitystarvetta, joten asiakkaiden tulevan lämmityskauden polttoainetarpeet pystytään turvaamaan kaikissa olosuhteissa.

Katsauskaudella yhtiö toteutti strategiaansa laajentamalla paikallisiin kiinteisiin polttoaineisiin perustuvaa liiketoimintaansa. Vapo Oy:n virolainen tytäryhtiö AS Tootsi Turvas ja Ridalan kunta allekirjoittivat kesäkuussa sopimuksen, jolla yhtiö laajensi kaukolämpöliiketoimintaansa. Lämmön vuotuinen myynti on noin kahdeksan GWh:ta. Elokuussa Vapo Oy ja Ristijärven kunta sopivat lämmön toimittamisesta Ristijärven kunnan taajaman kaukolämpöverkostoon.

Vapo investoi uuteen lämpölaitokseen, vastaa sen käyttämisestä ja myy lämmön Ristijärven kunnalle. Lisäksi Vapo Oy ja Luodon kunta tekivät sopimuksen lämpökeskuksen ja kaukolämpöverkon rakentamisesta. Kaikissa kolmessa uudessa kohteessa pääpolttoaineena ovat kiinteät paikalliset polttoaineet.

Turve on erittäin monipuolinen ja kotimainen luonnonmateriaali. Vapo Oy:n Vapo Ventures – kehitysyksikössä laajennetaan turveresursseihin perustuvaa liiketoimintaa energia-alan ulkopuolelle. Tavoitteena on jatkojalostaa turpeesta uusia ekologisesti kestäviä tuotteita, jotka luovat uutta työtä ja mahdollistavat yhtiön menestymisen myös tulevaisuudessa. Kehitysyksiköstä ensimmäisenä yhtiötetyn Vapo Clean Waters Oy:n toteuttama kaupunkikosteikko Jyväskylän alueen hulevesien käsittelyyn ja luonnonvesien tilan parantamiseen sai hyvin näkyvyyttä elokuussa järjestetyissä Eerolanpuron kosteikon avajaisissa. Viime keväänä yhtiö julkisti myös Vapo Fibers –liiketoiminnan, joka tarjoaa turpeen erinomaiset fysiologiset ominaisuudet hyödyntäviä luonnonkuituja useille eri teollisuussegmenteille.

Lokakuun alussa Vapo Oy julkisti uusimman Ventures-liiketoiminnan, Vapo Carbonsin. Teknisillä hiilillä on runsaasti sovelluskohteita lukuisilla eri teollisuuden aloilla kuten kumi-, väri- ja muoviteollisuudessa. Niiden maailmanmarkkina on noin 40 mrd. euroa ja se on viime vuosina kasvanut 10 prosentin vuosivauhdilla. Vapo Carbons tähtää nyt nopealla aikataululla teknisen hiilen ja sen jatkojalosteiden kasvaville kansainvälisille markkinoille. Carbonsin tavoitteena on käynnistää ensimmäinen teknistä hiiltä turveraaka-aineesta valmistava tuotantolaitos vuonna 2019.

Suomen hallitus päätti keväällä uudistaa omistajapolitiikkaa, mikä mahdollistaa omistusosuuden laskemisen Vapossa 33,4 prosenttiin. Vapo säilyy kuitenkin edelleen valtion strategisen intressin yhtiönä.

Konsernin keskeiset tunnusluvut

MEUR	5-8/2016	5-8/2015	5/2015- 4/2016	5/2014- 4/2015
Liikevaihto	87,9	124,1	459,8	486,9
Liikevoitto (EBIT)	-9,0	-12,8	8,6	36,9
% liikevaihdosta	-10,2	-10,3	1,9	7,6
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	-8,8	-12,8	9,4	37,6
% liikevaihdosta	-10,0	-10,3	2,1	7,7
Tilikauden tulos	-11,0	-11,8	-4,4	19,8
Käyttökate (EBITDA)	5,8	1,7	43,1	74,7
+/- Käyttöpääoman muutos	3,3	16,3	39,6	-32,7
- Nettoinvestoinnit	8,5	0,4	-21,9	-67,1
Vapaa kassavirta ennen veroja	17,6	18,4	60,7	-25,1
Bruttoinvestoinnit	12,4	13,4	38,5	88,4
Sijoitetun pääoman tuotto % *	1,8	3,9	1,2	5,4
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *	2,0	4,0	1,4	5,5
Oman pääoman tuotto % *	-1,3	5,0	-1,5	6,6
Taseen loppusumma	760,6	825,3	795,0	838,2
Oma pääoma	276,5	292,5	288,2	304,4
Korolliset nettovelat	368,3	395,3	366,6	393,1
Omavaraisuusaste %**	38,0	37,0	37,6	37,8
Korolliset nettovelat/käyttökate	7,8	6,3	8,5	5,3
Nettovelkaantumisaste %	133,2	135,2	127,2	128,7
Henkilöstö, keskimäärin	829	1007	914	961

*) Edelliset 12 kuukautta

***) Omavaraisuutta laskettaessa taseen pääomalaina on laskettu omaksi pääomaksi

Kehitys liiketoimintasegmenteittäin

Vapo Oy:n johtamismallin mukaisesti sen konsernin tytäryhtiöitä johtavat ensisijaisesti niiden omat hallitukset. Tämän seurauksena segmenttiraportointi muutettiin 1.5.2015 alkaen ja raportointisegmentit muodostavat jatkossa erillisyhtiöt aiempien liiketoiminta-alueiden sijaan. Vapo Oy:n segmentissä raportoidaan kuitenkin myös energialiiketoimintaa palvelevien pienempien yhtiöiden tulokset, sillä myös niiden toimintaa ohjataan Vapo Oy:n kautta. Näitä yhtiöitä ovat Salon Energiantuotanto Oy, Piipsan Turve Oy, Suo Oy ja Hanhisuon Turve Oy.

Liikevaihto segmenteittäin

MEUR	5-8/2016	5-8/2015	Muutos %	5/2015-4/2016	5/2014-4/2015
Vapo Oy	42,3	53,0	-20,3	257,0	251,9
Vapo Timber Oy	0,0	27,5	-100,0	63,5	89,0
Kekkilä-konserni	35,4	34,2	3,5	87,9	87,1
Neova AB	8,3	9,1	-8,5	47,8	48,9
AS Tootsi Turvas	3,0	3,2	-5,5	13,0	12,9
Muut	0,1	0,0	1 008,4	0,0	7,8
Segmenttien välinen liikevaihto	-1,1	-2,8	60,6	-9,4	-10,8
Yhteensä	87,9	124,1	-29,2	459,8	486,9

Liikevoitto/-tappio segmenteittäin

MEUR	5-8/2016	5-8/2015	Muutos %	5/2015-4/2016	5/2014-4/2015
Vapo Oy	-7,8	-11,5	32,1	7,4	49,1
Vapo Timber Oy	0,0	-0,8	100,0	-2,2	0,8
Kekkilä-konserni	2,5	1,7	46,5	-1,3	1,1
Neova AB	-2,1	-1,5	-42,6	1,7	1,0
AS Tootsi Turvas	0,1	0,3	-80,4	1,1	1,6
Muut	-0,3	0,0	-579,8	0,2	0,9
Osakkuusyhtiöt	-1,5	-1,0	-48,8	1,4	2,2
Eliminoinnit	0,2	0,2	15,3	0,3	-19,8
Yhteensä	-9,0	-12,8	29,7	8,6	36,9

Vapo Oy

Vapo Oy toimittaa yrityksille, kunnille ja kuluttajille paikallisia polttoaineita, lämpöratkaisuja ja ympäristöturpeita. Polttoaineiden osuus yhtiön ulkoisesta liikevaihdosta on noin 70 prosenttia, lämpöratkaisujen noin 25 prosenttia ja ympäristöturpeiden noin 5 prosenttia. Yhtiön viime keväänä julkaisema uusi kaupallinen liiketoiminta Vapo Fibers keskittyy turvekuidun hyödyntämiseen lukuisissa eri teollisuuden käyttökohteissa.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 42,3 (53,0) milj. euroa. Liiketappio raportointijaksolta oli -7,8 (-11,5) milj. euroa. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia tuottoja 0,9 (0,0) milj. euroa. Investoinnit olivat 8,9 (11,2) milj. euroa.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) polttoaineiden sekä lämmön toimitukset jäivät vertailukautta alhaisemmiksi keskimääräistä lämpimämmän kesän johdosta. Energiaturpeen toimitusmäärä oli jaksolla 1,5 (1,9) TWh. Voima- ja lämpölaitosten etäkäyttö yhdessä kustannustehokkaiden laitoshuoltojen ja onnistuneen polttoaineoptimoinnin kanssa paransivat Lämpö ja sähkö –liiketoiminta-alueen kannattavuutta, vaikka myynti jäi vertailukautta alhaisemmaksi. Vapo Oy panostaa energialiiketoiminnan asiakaskokemuksen parantamiseen uusilla digitaalisilla palveluilla, jotka yhtiö tuo markkinoille vielä tämän syksyn aikana.

Lämmin ja poutainen alkukesä kääntyi juhannuksen jälkeen poikkeuksellisen epävakaiseksi. Sademäärät olivat paikoin ennätyskellisen suuria ja vaikeuttivat turpeen nostoa. Turpeen kahdeksan miljoonan kuutiometrin tuotantomäärä jäi merkittävästi tavoiteltua sekä tulevan lämmityskauden tilauskantaa alhaisemmaksi. Edellisinä kesinä tuotetut varmuusvarastot turvaavat kuitenkin asiakkaiden polttoainetoimitukset.

Haastavassa markkinatilanteessa puupolttoaineiden kannattavuus kehittyi positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Metsäpolttoaineissa sekä pellettiliiketoiminnassa tehdyt tehostamistoimet paransivat kannattavuutta, vaikka myynti jäikin vertailukautta alhaisemmaksi.

Neova AB

Neova AB on Vapo Oy:n ruotsalainen tytäryhtiö, joka tarjoaa asiakkailleen kaukolämpöä sekä lämmitysratkaisuja teollisille asiakkaille. Lisäksi yhtiö tuottaa ja markkinoi turvetuotteita energia-asiakkailleen sekä kasvuturvetuotteiden käyttäjille. Vuosimyynti jakaantuu lähes tasan lämpöratkaisujen ja turvetuotteiden kesken.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 8,3 (9,1) milj. euroa. Kauden liiketulos oli -2,1 (-1,5) milj. euroa. Vertailukautta lämpimämpi sää pienensi polttoaineiden ja lämmön kysyntää. Bruttoinvestoinnit olivat 1,0 (0,9) milj. euroa.

Pellettiyhteisyrittäjä Agroenergi Neova Pellets AB vaihtoi nimensä Scandbio AB:ksi syyskuun alussa ja pellettejä markkinoidaan Ruotsissa jatkossa Scandbio-tavaramerkillä. Scandbio AB jakoi elokuussa osinkoja 25 milj. kruunua Neova AB:lle. Yhteisyrityksen tulos oli vertailukautta heikompi haasteellisesta pellettimarkkinasta johtuen.

Neova AB:n tytäryhtiö Brostorpsmossen fuusioitiin emoyhtiöön syyskuun 2016 alussa.

AS Tootsi Turvas

AS Tootsi Turvas on Vapo Oy:n virolainen tytäryhtiö, jonka pääliiketoiminta muodostuu kasvu- ja energiaturvetuotteiden ja puupolttoaineiden myynnistä sekä lämmöntuotannosta ja -myynnistä. Kasvuturve muodostaa vuosimyynnistä 47 prosenttia, puupolttoaineet 30 prosenttia, energiaturve 13 prosenttia ja lämpö 10 prosenttia.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 3,0 (3,2) milj. euroa. Kauden liiketulos oli 0,1 (0,3) milj. euroa. Ero vertailukauteen tulee pääosin kasvuturpeiden viennin laskusta sekä korkeammista turpeen tuotantokustannuksista. Bruttoinvestoinnit olivat 1,6 (0,2) milj. euroa.

AS Tootsi Turvas laajensi kaukolämpöliiketoimintaansa Ridalan kunnan kanssa allekirjoitetulla sopimuksella, joka sisälsi kunnan lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkon oston. Lämpölaitos käyttää polttoaineenaan paikallista turvetta ja puuta. Lämmön vuosimyynti on noin kahdeksan GWh:ta.

Kekkilä-konserni

Kekkilä-konserni kehittää, valmistaa ja markkinoi puutarha-alan korkealaatuisia kasvualustoja, kasvinravinteita ja katemateriaaleja sekä kotipuutarhan ja pihan rakentamisen tuotteita harrastajille, ammattiviljelijöille ja viherrakentajille.

Tilikauden ensimmäisen tertiilin (touko-elokuu) liikevaihto oli 35,4 (34,2) milj. euroa. Liikevoitto oli 2,5 (1,7) milj. euroa. Yhtiön bruttoinvestoinnit olivat 0,8 (1,0) milj. euroa.

Liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna kaikissa pääliiketoimintasegmenteissä. Vahvinta kasvu oli viherrakennusliiketoiminnassa. Kuluttajaliiketoiminnan myynti toukokuussa oli poikkeuksellisen vahvaa, mutta pysähtyi normaalia nopeammin kesäkuussa. Ammattiviljelyliiketoiminnan kysyntä jatkui hyvänä. Tulos kehittyi positiivisesti ennen kaikkea kuluttaja- ja ammattiviljelysegmenteissä myynnin kasvusta ja edellisvuotta alhaisemmista kiinteistä kustannuksista johtuen.

Juha Mäkinen aloitti Kekkilä-konsernin operatiivisena johtajana 16.5.2016. Yhtiö panostaa myynnin ja kannattavuuden parantamiseen selkeyttämällä johtamis- ja organisaatorakennettaan. Muutoksen suunnittelu käynnistyi syyskuussa 2016.

Muut toiminnot

Muut-segmentti pitää sisällään Vapo Clean Waters Oy:n, Tanskan tytäryhtiön Vapo A/S:n sekä Forest BtL:n, jonka operatiivinen toiminta lakkautettiin vuonna 2014. Clean Waters Oy aloitti toimintansa 1.5.2016. Yhtiö keskittyy vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuutta parantaviin suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitopalveluihin ja -tuotteisiin. Muut-segmentin vaikutus liiketulokseen touko-elokuussa oli -0,3 (0,0) milj. euroa.

Kassavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta ennen veroja oli 17,6 (18,4) milj. euroa. Käyttökate (EBITDA) oli 5,8 (1,7) milj. euroa. Pientynyt käyttöpääoma paransi kassavirtaa 3,3 (16,3) milj. eurolla.

Raportointikauden bruttoinvestoinnit olivat 12,4 (13,4) milj. euroa eli 93 (99) prosenttia poistojen määrästä. Turvetuotantoinvestointien osuus kokonaisinvestoinneista oli noin 40 prosenttia ja Lämpö ja sähkö –liiketoiminta-alueen ylläpito- ja energiatehokkuusinvestointien osuus noin 30 prosenttia. Nettoinvestointien määrä oli -8,5 (-0,4) milj. euroa. Merkittävin syy tähän oli Vapo Oy:n Lämpö ja sähkö –liiketoiminta-alueen tehty kaukolämpöomaisuuden rahoitusleasingjärjestely, jonka kassavirtavaikutus oli 19,6 milj. euroa positiivinen.

Korolliset nettovelat olivat raportointikauden lopussa 368,3 (395,3) milj. euroa. Korolliset nettovelat sisältävät Vapo Oy:n tytäryhtiössä olevan 5 milj. euron pääomallainan. Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (net debt/EBITDA) 31.8.2016 oli 7,8 (6,3).

Lyhytaikainen korollinen velka oli 113,4 (72,9) milj. euroa. Konsernin pitkäaikaisista korollisista veloista 36,4 prosenttia on omavaraisuuteen sidotun kovenanttiehdon piirissä, jonka ehdot täytyivät katsauskauden lopussa. Omavaraisuusaste oli elokuun lopussa 38,0 (37,0) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 133,2 (135,2) prosenttia. Konsernin taseen loppusumma oli 760,6 (825,3) milj. euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -4,1 (-1,5) milj. euroa. Nettorahoituserät olivat 4,6 (1,2) prosenttia liikevaihdosta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Vapo Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 21.9.2016. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.5.2015-30.4.2016 ja myönsi vastuuvapauden hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti maksaa 30.4.2016 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 133,33 euroa osakkeelta, yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Osingon maksupäivä oli 22.9.2016.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajaksi valittiin Johanna Ojala-Niemelä ja varapuheenjohtajaksi Heikki Miilumäki. Markku Eestilä, Hanna Halmeenpää, Reijo Hongisto, Hannu Hoskonen, Eero Kubin, Esko Kurvinen, Tommi Lunttila ja Tiina Snicker valittiin uudelleen jäseniksi.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Puheenjohtajana jatkaa Jan Lång ja varapuheenjohtajaksi valittiin Hannu Linna. Pirita Mikkonen, Minna Pajumaa ja Martti Haapamäki jatkavat hallituksen jäseninä. Markus Tykkyläinen valittiin uutena jäsenenä hallitukseen.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KMPG Oy Ab.

Vapo Oy käynnisti syyskuussa 2016 selvitystyön yhtiön maa- ja metsäomaisuuden uudelleenjärjestelystä. Hankkeen tavoitteena on turvata turveraaka-aineen saanti ja samalla

vapauttaa maanomistukseen sitoutuneita pääomia muun liiketoiminnan kehittämiseen. Vapo Oy omistaa noin 100 000 hehtaaria maata, joista aktiivisessa tuotantokäytössä on noin 35 000 hehtaaria. Omistuksessa olevat maat sisältävät turvetuotantoon soveltuvien maiden lisäksi myös metsämaita, maatalouden käyttöön soveltuvia entisiä turvetuotantoalueita sekä erilaisia tuotantoalueiden reservi- ja tukialueita.

Vapo Oy omistaa puunhankintayhtiö Harvestia Oy:stä 45 prosenttia. Harvestian rooli on ollut sahojen puuhuollon varmistamisessa ja Vapo Timber Oy:n myynnin myötä tämä palvelu on jäänyt tarpeettomaksi. Yhtiö suunnittelee Harvestian omistuksesta luopumista kuluvan tilikauden aikana.

Vapo Oy hakee aktiivisesti turpeeseen perustuvia liiketoimintamahdollisuuksia perinteisen polttoainetuotannon ulkopuolelta. Uusimpana avauksena yhtiö julkisti lokakuun alussa Vapo Carbons -liiketoiminnan. Liiketoiminta tähtää nopealla aikataululla teknisen hiilen kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu

Vuodenaikojen mukaan vaihteleva lämmitystarve tuo syklisyyttä konsernin energialiiketoimintaan. Ensimmäinen vuosikolmannes toukokuusta elokuuhun keskittyy polttoaineiden tuotantoon ja hankintaan, kun taas tilivuoden toinen vuosikolmannes käynnistää varsinaisen lämmityskauden, jolloin polttoainetoimitusten määrä kasvaa. Tilikauden viimeinen kolmannes on yhtiön lämmön, sähkön ja polttoaineiden myynnin kannalta tärkein jakso, mihin vaikuttaa myös talven lämpötila. Säällä on merkittävä vaikutus myös turvetuotannon onnistumiseen. Sateinen ja haihtuvuudeltaan huono kesä heikentää turvesatoa ja lisää turvetuotannon kustannuksia.

Kekkilän puutarhaliiketoiminta on altis kausivaihteluille parhaimman kysynnän ajoituessa keväeseen. Lisäksi yleinen taloudellinen tilanne heijastuu sekä kuluttajien ostokäyttäytymiseen että rakentamisinvestointeihin.

Henkilöstö

Tilivuoden ensimmäisellä vuosikolmanneksella konsernin palveluksessa oli keskimäärin 829 (1 007) henkilöä.

Henkilöstö segmenteittäin, keskimäärin

	5-8/2016	5-8/2015	5/2015- 4/2016	5/2014- 4/2015
Vapo Oy	418	492	451	466
Vapo Timber	0	111	81	107
Kekkilä-konserni	272	264	256	248
Neova AB	96	107	92	87
AS Tootsi Turvas	33	33	33	35
Muut	11	0	1	18
Yhteensä	829	1 007	914	961

Vapo Oy:n ja Kekkilä Oy:n yt-neuvottelukunnat kokoontuivat kerran raportointijaksolla. Kokouksissa keskityttiin talouskehityksen ohella tulevan tilivuoden henkilöstö- ja koulutussuunnitelmiin sekä henkilöstötutkimuksen tulosten läpikäyntiin ja työhyvinvointiasioihin.

Liiketoimintojen lähiajan riskit

Tiukentuvista säädöksistä aiheutuva turvetuotannon ympäristölupien myöntämättömyys on merkittävä riski kaikille Vapon turveliiketoiminnoille ja energiaturvetta koskien myös Suomen energiaomavaraisuudelle. Tämä osittain jo toteutunut riski estää ja hidastaa uusien turvetuotantoalueiden käyttöönottoa niin, että asiakkaiden tarpeet voitaisiin täyttää kaikissa olosuhteissa myös tulevaisuudessa. Vapo on lisännyt investointejaan tuotantoalueidensa ympäristönsuojeluun sekä alueiden valumavesien tehostettuun vesienkäsittelyyn, jotta lupien myöntämiselle ei olisi yhtiöstä johtuvaa estettä. Vapo hakee ympäristölupia ja avaa uusia tuotantoalueita valtioneuvoston hyväksymän suo- ja turvemaiden strategian linjausten mukaisesti vain luonnontilaltaan muuttuneille ojitetuille turvemaille.

Merkittävän riskin suomalaisille suurille puuta ja turvetta polttoaineena käyttäville polttolaitoksille (yli 50 MW) muodostavat suunnitelmissa olevat uudet päästörajat. Teollisuuspäästädirektiivin mukainen suurten polttolaitosten BAT-vertailuasiakirjan (Best Available Technology) päivitys alkoi EU:ssa vuonna 2011. Ensimmäinen luonnos valmistui syksyllä 2013 ja BAT-päätelmien sisällöstä päätettiin kesäkuussa 2015. Suomi jätti tehtyihin päätöksiin yhteensä 8 eriävää mielipidettä. Suomen näkökulmasta muun muassa bio- ja turvekattiloiden vaatimukset asettuivat odotetulle tasolle vain muutaman päästökomponentin ja laitosloukan osalta. Nyt viimeistellään BREF-asiakirjaa ja arviointia eriävistä mielipiteistä. Asiakirjaa käsitellään lokakuussa 2016 EU-komission alaisessa forumissa. LCP BREF -luonnos esittää, että biomassan ja erityisesti turpeen poltossa muodostuvien päästöjen lupaharkinnassa huomioon otettavat raja-arvot tiukentuvat oleellisesti. Tämä heikentää

pohjoismaisen energiatuotannon kilpailukykyä muuhun Eurooppaan verrattuna. EU:n päästökauppasääntöjen uudistus on vireillä ja sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia koko energia-alaan niin paikallisesti kuin laajemmin Euroopan kilpailukykyyn maailmantaloudessa. Lisäksi kiinteiden puuperäisten polttoaineiden kestävyyskriteerit ovat käsittelyssä EU:ssa ja sen jälkeen Suomessa. Riippuen tulevien säännösten sisällöstä, ne muodostavat uhkan puuperäisen energian käytölle ja Suomen kansantaloudelle.

Kesän 2016 turvetuotanto onnistui suunnitellusti Ruotsissa, mutta jäi tavoitteesta Suomessa ja Virossa. Tavoitteesta jääminen lisää tilikaudelle kohdistuvia tuotantokustannuksia varastoidun määrän jäädessä odotettua pienemmäksi. Onnistuneen varmuusvarastoinnin ansiosta alhaisempi turvetuotanto ei kuitenkaan vaikuta Vapon ja Kekkilän tuotteiden tarjontaan olennaisesti tulevalla lämmitys- ja tuotantokaudella.

Mikäli edessä oleva talvi on jälleen keskimääräistä selvästi lämpimämpi, jää Vapon polttoaineiden ja lämmön myynti suunniteltua alhaisemmaksi johtaen kannattavuuden heikkenemiseen. Sähkön heikko markkinahinta on johtanut yhdistetyn lämmön- ja sähköntuotantolaitoksissa ajomalleihin, joissa sähköä ei tuoteta lainkaan.

Turpeen käyttö lämmöntuotannossa on laskenut aikaisemmasta ja sääolosuhteiltaan poikkeukselliset tuotanto- ja lämmityskaudet ovat tuoneet vaihtelua yhtiön tulokseen ja kassavirtaan. Yhtiö on sopeuttanut toimintaansa muuttuneessa markkinatilanteessa ja panostaa entistä voimakkaammin uusiin palvelumalleihin ja tuotteisiin sekä kysyntäohjautuviin prosesseihin ja sitä kautta toiminnan joustavuuteen ja kustannustehokkuuteen.

Omaisuus- ja työturvallisuusriskejä pyritään estämään ennakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä ja nopealla reagoinnilla havaittuihin vaaroihin. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, vakuutetaan mahdollisuuksien mukaan. Turvallisuuskulttuurin parantamiseen ja konkreettisten toimenpiteiden toteuttamiseen on panostettu koko konsernissa viimeisten vuosien aikana. Johdon säännölliset turvallisuuskierrokset eri toimipaikoissa ovat yksi toteutettu ja jatkuva toimenpide työturvallisuuden ja omaisuuden suoja koskevan kulttuurin parantamiseksi.

Yhtiöllä ei ole tiedossa merkittäviä oikeudellisiin riitoihin liittyviä riskejä. Muutoin Vapo-konsernin liiketoiminnan lähiajan riskeissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisessä tilinpäätöksessä esitettyyn verrattuna.

Näkymät tilikauden loppuun 30.4.2017

Vapo-konserni on maailman suurimpia energia- ja ympäristöturpeen tuottajia. Yhtiöllä on merkittävä rooli energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden turvaajana. Poliittiset päätökset vaikuttavat olennaisesti liiketoiminnan kannattavuuteen ja kykyyn investoida.

Vapo-konsernin liikevaihto tulee jäämään edellistä tilikautta alhaisemmaksi sahausliiketoiminnan myynnin johdosta. Konsernin kannattavuuden odotetaan kuitenkin paranevan organisaatio- ja rakennejärjestelyjen tuoman tehokkuudenparanemisen myötä. Sähkön hinnan arvioidaan pysyvän edelleen alhaisella tasolla. Tästä syystä polttoainemarkkina ei merkittävästi kasva, kun sähkön erillistuotanto kiinteillä polttoaineilla jää alhaiseksi. Uudet liiketoiminnat eivät vielä tuota merkittävää liikevaihtoa kuluvalle tilikaudella.

Vantaa, 13.10.2016

Vapo Oy

Hallitus

Lisätietoja antavat:

Tomi Yli-Kyyny, CEO
puh. 020 790 5605

Suvi Kupiainen, CFO
puh. 020 790 5516

Ahti Martikainen, Johtaja, viestintä ja yhteiskuntasuhteet
puh. 020 790 5608

Osavuositarkastuksen taulukot

Vapo Oy:n osavuositarkastus on laadittu noudattaen IAS 34 Osavuositarkastus-standardin vaatimuksia.

Osavuositarkastuksen laadinta IFRS:n mukaisesti edellyttää konsernin johdolta arvioiden ja oletusten käyttämistä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat tase-erien arvoon, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä raportointikauden tuottojen ja kulujen määriin. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen, mutta lopulliset toteutumat saattavat poiketa tehdyistä arvioista. Tämän osavuositarkastuksen laadinnassa käytetyt arviot ovat samoja, joita sovellettiin tilivuoden 1.5.2015 - 30.4.2016 tilinpäätöksessä.

Konsernin laaja tuloslaskelma

MEUR	5-8/2016	5-8/2015	Muutos %	5/2015-4/2016	5/2014-4/2015
LIIVEVAIHTO	87,9	124,1	-29,2 %	459,8	486,9
Liiketoiminnan muut tuotot	2,5	1,5	69,4 %	8,7	12,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-1,5	-1,0	48,8 %	1,4	2,2
Liiketoiminnan kulut	-84,7	-124,0	-31,7 %	-425,4	-424,7
Poistot	-13,1	-13,5	-2,6 %	-35,0	-39,3
Arvon alentumiset	-0,2	0		-0,8	-0,7
LIIKETULOS	-9,0	-12,8	29,7 %	8,6	36,9
Rahoitustuotot	3,6	6,0	-39,7 %	6,4	5,3
Rahoituskulut	-7,7	-7,5	3,2 %	-16,1	-18,8
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	-13,1	-14,2	8,3 %	-1,1	23,4
Tuloverot	2,0	2,5	-18,0 %	-3,4	-3,6
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-11,0	-11,8	6,2 %	-4,4	19,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:					
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	-0,7	-1,5		0,1	-1,4
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-11,7	-13,3		-4,4	18,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ					
Tilikauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-11,1	-11,7		-4,4	18,5
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0		-0,1	1,2
	-11,0	-11,8		-4,4	19,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-11,7	-13,2		-4,3	17,6
Määräysvallattomille omistajille	0,1	-0,1		-0,1	0,8
	-11,7	-13,3		-4,4	18,4
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Tulos/osake, euroa	-370	-392		-146	617
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	30 000	30 000		30 000	30 000

Konsernin tase

MEUR	31.8.2016	31.8.2015	30.4.2016
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	11,0	11,9	10,7
Liikearvo	6,0	5,8	5,8
Maa- ja vesialueet	44,8	46,3	45,4
Rakennukset ja rakennelmat	44,3	50,4	46,2
Koneet ja kalusto	128,3	129,2	129,5
Muut aineelliset hyödykkeet	219,4	202,7	217,3
Keskeneräiset investoinnit	45,2	62,6	48,6
Sijoitukset	29,8	30,7	34,2
Pitkäaikaiset saamiset	3,0	0,8	4,7
Laskennallinen verosaaminen	0,5	2,3	0,1
PITKÄAIKAISET VARAT	532,2	542,5	542,4
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	168,8	194,5	147,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	54,0	69,2	95,2
Rahat ja pankkisaamiset	5,6	19,0	9,4
LYHYTAIKAISET VARAT	228,4	282,8	252,5
VARAT	760,6	825,3	795,0
OMA JA VIERAS PÄÄOMA			
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	275,4	291,4	287,1
Määräysvallattomat omistajat	1,1	1,1	1,0
OMA PÄÄOMA	276,5	292,5	288,2
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Laskennallinen verovelka	15,4	14,5	16,8
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	268,0	349,9	349,4
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	7,3	7,1	7,4
Pitkäaikaiset varaukset	8,0	7,8	8,1
Eläkevelvoitteet	3,5	2,4	3,5
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	302,1	381,7	385,2
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	113,4	72,9	35,0
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	68,6	78,2	86,6

Lyhytaikaiset varaukset

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	182,0	151,1	121,6
OMA JA VIERAS PÄÄOMA	760,6	825,3	795,0

Konsernin oman pääoman muutoslaskelma

MEUR	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yht.	Määräys- vallattomat omistajat	YHT.
OMA PÄÄOMA 1.5.2016	50,5	0	30,1	-2,2	208,8	287,1	1,0	288,2
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-0,6	-11,1	-11,7	0,1	-11,7
Muut muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.8.2016	50,5	0	30,1	-2,8	197,7	275,4	1,1	276,5

MEUR	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yht.	Määräys- vallattomat omistajat	YHT.
OMA PÄÄOMA 1.5.2015	50,5	0	30,1	-2,4	226,4	304,6	1,2	305,8
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-2,5	-10,7	-13,2	-0,1	-13,3
Muut muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.8.2015	50,5	0	30,1	-4,8	215,7	291,4	1,1	292,5

Konsernin lyhennetty rahavirtalaskelma

MEUR	5-8/2016	5-8/2015	5/2015-4/2016
<u>Liiketoiminnan rahavirta</u>			
Tilikauden voitto/tappio	-11,0	-11,8	-4,4
Oikaisut tilikauden tulokseen	15,3	13,1	58,5
Käyttöpääoman muutokset	2,9	16,0	24,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	7,1	17,3	78,5
Nettorahoituskulut	-0,2	-1,9	-13,5
Maksetut verot liiketoiminnasta	-1,5	-3,1	-2,5
Liiketoiminnan rahavirta	5,4	12,3	62,5
<u>Investointien rahavirrat</u>			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11,0	-13,7	-38,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	22,3	14,0	18,5
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-1,3	0	0
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0	-7,7
Lainasaamisten muutokset	1,0	2,5	2,6
Saadut osingot	2,7	0	0
Investointien rahavirta	13,6	2,8	-14,4
Rahavirta ennen rahoitusta	19,0	15,1	48,1
<u>Rahoituksen rahavirrat</u>			
Pitkäaikaisten lainojen ja muiden rahoituserien muutokset	-22,8	-0,1	-30,8
Maksetut osingot	0	0	-12,1
Rahoituksen rahavirta	-22,8	-0,1	-42,9
Rahavarojen muutos	-3,8	15,1	5,2
Avaavan taseen mukaiset rahavarat	9,4	4,1	4,1
Rahavarojen muutokset	-3,8	15,0	5,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	-0,1	0,1
Rahavarat tilikauden lopussa	5,7	19,0	9,4

Osavuositiedot

SEGMENTTITIEDOT 5-8/2016

MEUR	Vapo Oy	Vapo Timber Oy	Kekkilä-konserni	Neova AB	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	41,7	0	35,0	8,2	3,0	0	0	87,9
Sisäinen liikevaihto	0,6	0	0,4	0,1	0	0,1	-1,1	0
Liikevaihto	42,3	0	35,4	8,3	3,0	0,1	-1,1	87,9
Segmentin liikevoitto/-tappio	-7,8	0	2,5	-2,1	0,1	-0,3	-1,3	-9,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-3,0	0	-0,4	2,0	0	-0,1	-2,6	-4,1
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	3,9	0	-0,3	0,3	0	0,1	-2,0	2,0
Tilikauden tulos	-6,8	0	1,7	0,2	0,1	-0,3	-5,9	-11,0
Segmentin varat	792,6	0	94,8	105,7	47,9	9,7	-311,8	738,8
Osuudet osakkuusyhtiöissä	8,0	0	0	18,4	0	0	-4,6	21,7
Varat yhteensä	800,5	0	94,8	124,0	47,9	9,7	-316,4	760,6
Segmentin velat	528,1	0	63,6	89,2	4,5	6,5	-207,5	484,4
Velat yhteensä	528,1	0	63,6	89,2	4,5	6,5	-207,5	484,4
Investoinnit	8,9	0	0,8	1,0	1,6	0	0	12,4
Poistot	8,7	0	2,3	1,9	0,5	0	-0,2	13,3

SEGMENTTITIEDOT 5-8/2015

MEUR	Vapo Oy	Vapo Timber Oy	Kekkilä-konserni	Neova AB	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	51,7	26,7	33,8	8,8	3,1	0	0	124,1
Sisäinen liikevaihto	1,3	0,8	0,4	0,3	0	0	-2,8	0
Liikevaihto	53,0	27,5	34,2	9,1	3,2	0	-2,8	124,1
Segmentin liikevoitto/-tappio	-11,5	-0,8	1,7	-1,5	0,3	0	-0,8	-12,8
Rahoitustuotot ja -kulut	0,1	-0,2	-0,5	-0,7	0	-0,1	0	-1,5
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	6,9	0,5	-0,2	0,2	0	0	-4,9	2,5
Tilikauden tulos	-4,6	-0,6	1,0	-1,9	0,2	-0,1	-5,7	-11,8
Segmentin varat	822,1	31,5	100,3	92,8	46,2	8,3	16,4	1 050,4
Osuudet osakkuusyhtiöissä	8,0	0	0	18,4	0	0	-3,6	22,7
Varat yhteensä	830,0	31,5	100,3	111,2	46,2	8,3	12,8	1 140,3
Segmentin velat	506,2	16,5	65,6	95,6	3,4	6,1	-160,7	532,8
Velat yhteensä	506,2	16,5	65,6	95,6	3,4	6,1	-160,7	756,4
Investoinnit	11,2	0,2	1,0	0,9	0,2	0	0	13,4
Poistot	-8,3	-0,6	-2,3	-1,8	-0,5	-0,1	0,2	-13,5

SEGMENTTITIEDOT 5/2015-4/2016

MEUR	Vapo Oy	Vapo Timber Oy	Kekkilä-konserni	Neova AB	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	253,7	61,0	86,2	46,6	12,3	0	0	459,8
Sisäinen liikevaihto	3,3	2,5	1,7	1,2	0,7	0	-9,4	0
Liikevaihto	257,0	63,5	87,9	47,8	13,0	0	-9,4	459,8
Segmentin liikevoitto/-tappio	7,4	-2,2	-1,3	1,7	1,1	0,2	1,7	8,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-5,7	-0,4	-1,4	-2,0	0,1	-0,2	-0,1	-9,7
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-2,1	0,5	0,3	0	0	0	-2,0	-3,4
Tilikauden tulos	-0,4	-2,1	-2,4	-0,3	1,2	0	-0,4	-4,4
Segmentin varat	809,8	0	118,7	92,2	47,5	8,7	-308,1	768,8
Osuudet osakkuusyhtiöissä	8,0	0	0	19,1	0	0	-0,9	26,2
Varat yhteensä	817,8	0	118,7	111,3	47,5	8,7	-309,0	795,0
Segmentin velat	483,0	0	87,2	94,5	4,8	6,3	-169,1	506,8
Velat yhteensä	483,0	0	87,2	94,5	4,8	6,3	-169,1	740,8
Investoinnit	31,3	0,2	3,6	3,8	1,1	0	-1,5	38,5
Poistot	-21,7	-1,2	-6,7	-5,0	-1,3	-0,2	1,0	-35,0

ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUKUKSET JA MUUT VASTUUT

31.8.2016

31.8.2015

30.4.2016

TEUR

Annetut vakuudet

Omien velkojen vakuudeksi

Kiinnitykset

6 691

6 667

6 498

Vastuut omista sitoumuksista

Kiinnitykset

Takaukset

26 852

25 020

29 147

Pantit

4

4

4

Yhteensä

33 547

31 691

35 649

Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Rahoitusleasingvastuut

Seuraavan 1 vuoden aikana maksettavat

2 512

1 248

1 242

Myöhemmin maksettavat

39 666

14 738

20 841

Muut vuokravastuut

Seuraavan 1 vuoden aikana maksettavat

2 365

2 680

2 723

Myöhemmin maksettavat

3 922

5 199

4 501

Yhteensä

48 465

23 865

29 307

Konserni on vuokrannut koneita ja laitteita, ajoneuvoja sekä atk-laitteita. Merkittävimmän osan sopimuksista muodostavat vuokratut tuotantokoneet ja -laitteet, joiden pääoma-arvot tilinpäätöshetkellä ovat 8,7 milj. euroa.

Hankinta-ajalla olevia sopimuksia ei ole. Vuokrasopimusten pituudet ovat kymmenen vuotta. Sopimukseen sisältyy mahdollisuus, mutta ei velvollisuutta jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Muiden puolesta annetut takaukset

Takaukset	0	880	0
-----------	---	-----	---

Vastuuitoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta

Takaukset	4 300	4 500	4 300
-----------	-------	-------	-------

AVOIN JOHDANNAISSOPIMUSKANTA

	31.8.2016	31.8.2015	30.4.2016
TEUR	Nimellisarvo	Nimellisarvo	Nimellisarvo
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
Korkojohdannaiset	225 000	263 468	235 000
	-913,2	496	-284
Valuuttajohdannaiset	97 572	95 967	126 478
	110	0	142
Hyödykejohdannaiset	7 257	6 743	6 641
	-1 480	-971	-1 396
Yhteensä nimellisarvot	329 829	366 178	368 119
Yhteensä käyvät arvot	-2 283	-475	-1 538